

Baltijas ekonomikas apskats

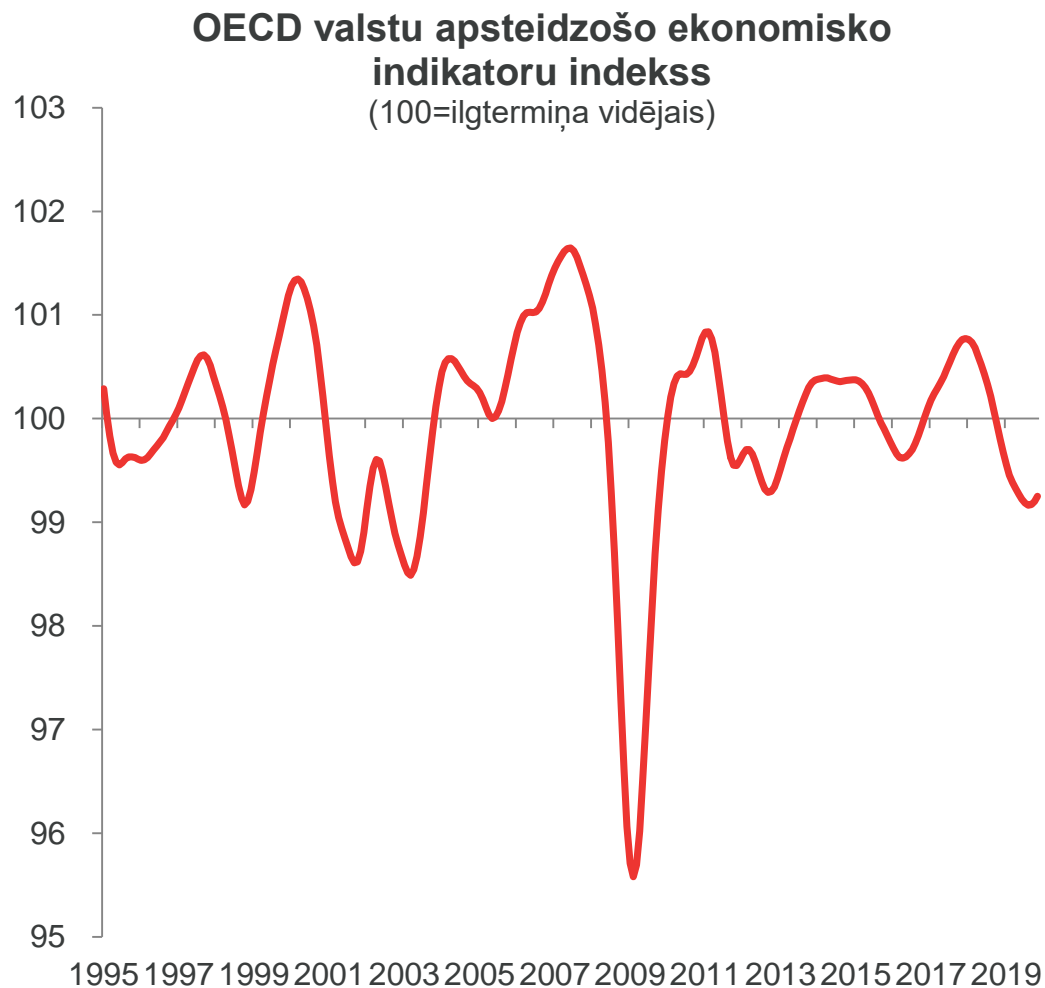
Mārtiņš Āboliņš
Ekonomists

Vairāk
iespēju

Citadele

Pasaules ekonomika

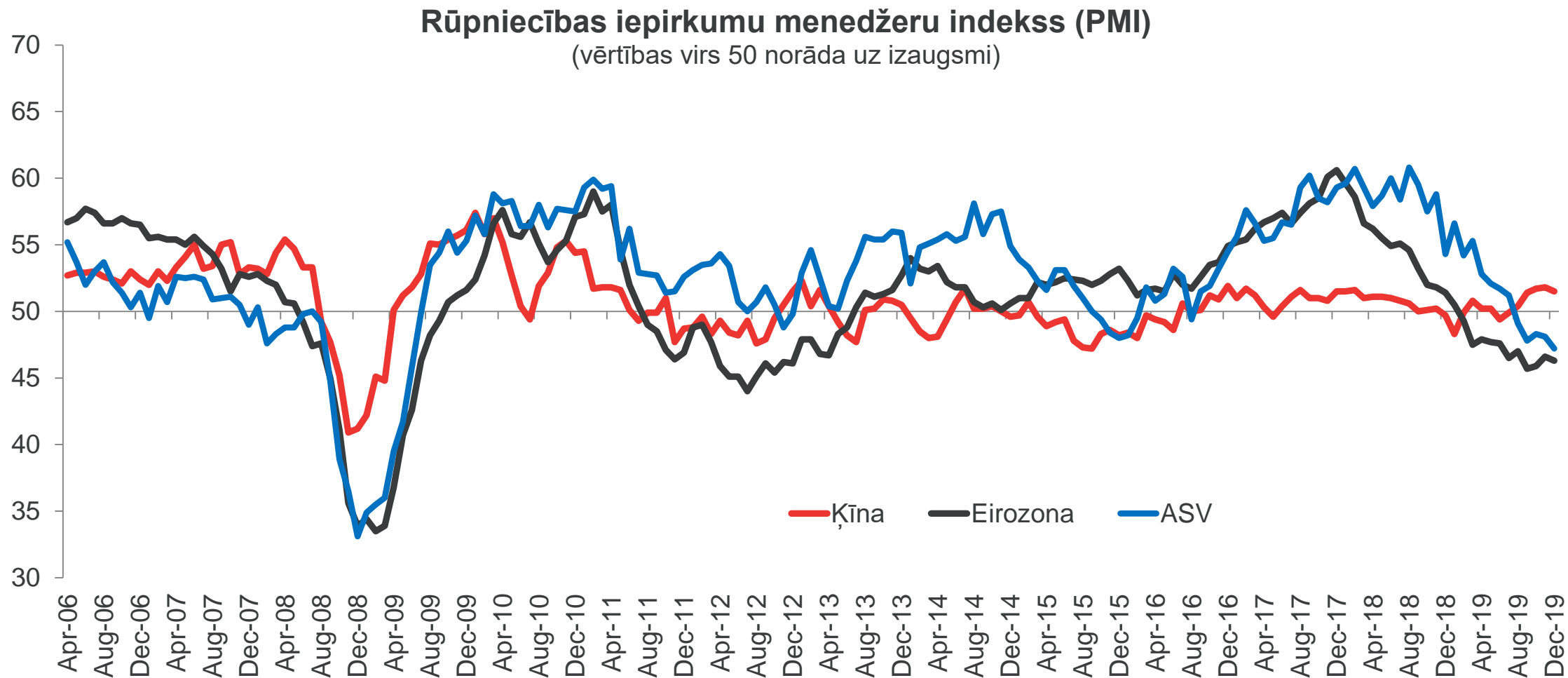
Globālajā ekonomikā parādās nepārliciecināmas stabilizācijas pazīmes

- ❑ Pasaules ekonomikā turpinās mērens ciklisks ekonomikas izaugsmes tempu samazinājums. OECD valstu apsteidzošie uzrāda nepārliciecināmas, taču stabilizācijas pazīmes.
- ❑ Rūpniecības un pasaules tirdzniecība joprojām ir vājākais pasaules ekonomikas posms. Ķīnas un ASV līgums ir mazinājis ar pasaules tirdzniecību saistītos riskus.
- ❑ Globālais rūpniecības vājums pagaidām nav ietekmējis pakalpojumu nozares un situācija darba tirgū. Taču šie rādītāji uz ekonomikas cikla svārstībām reaģē ar novēlošanos.
- ❑ Bažas par recesiju pagaidām nav piepildījušās, bet riski saglabājas un joprojām pamatā ir negatīvi.
- ❑ Vairums lielo valstu centrālās bankas 2019. gada laikā ir mazinājušas procentu likmes un atsākušas stimulēšanas pasākumus, taču fiskālā politika 2020. gadā kļūs mazāk ekspansīva.
- ❑ Finanšu tirgi kopumā ir ļoti pozitīvi. Ja nav negatīvu pārsteigumu, tad gada otrajā pusē pasaules ekonomikas izaugsme varētu kļūt straujāka.

Pasaules ekonomika

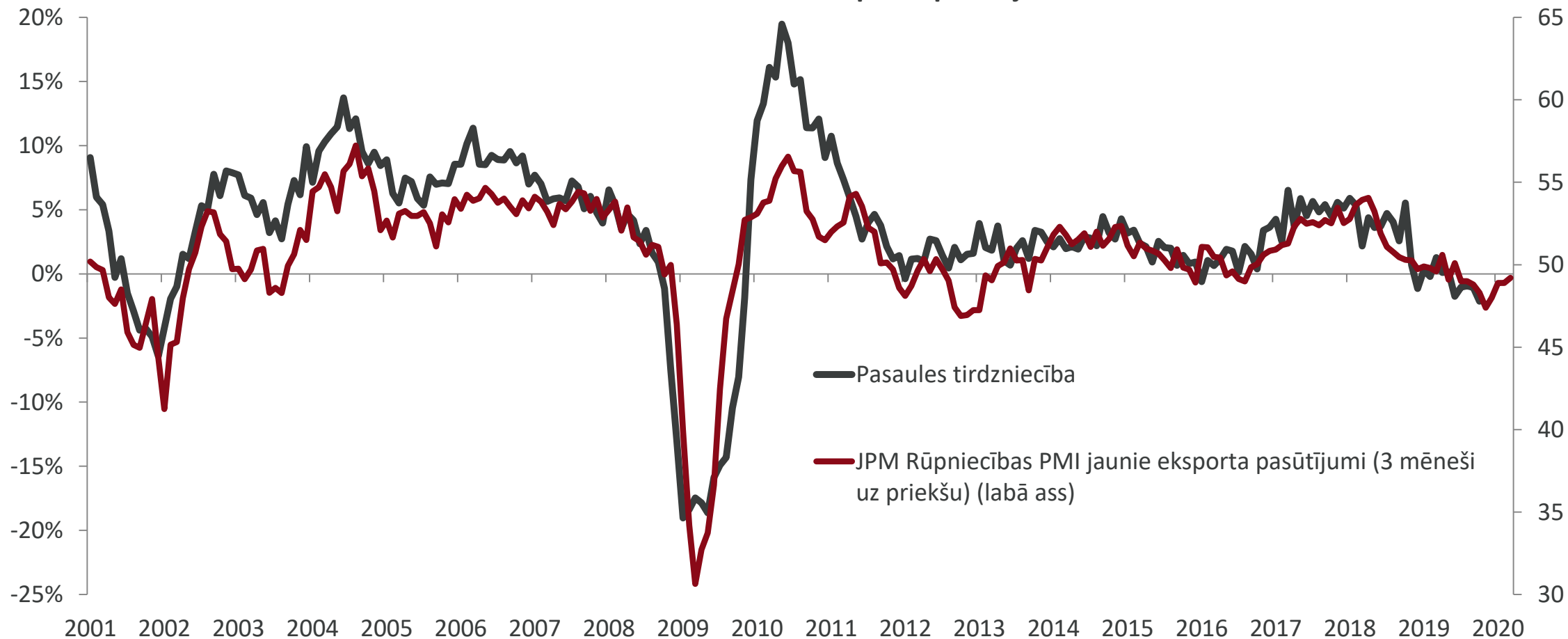
Rūpniecība joprojām ir globālās ekonomikas vājākais posms

Pasaules ekonomika

Pasaules tirdzniecībā pirmais kritums kopš 2009. gada, taču jauno pasūtījumu dinamika uzlabojas

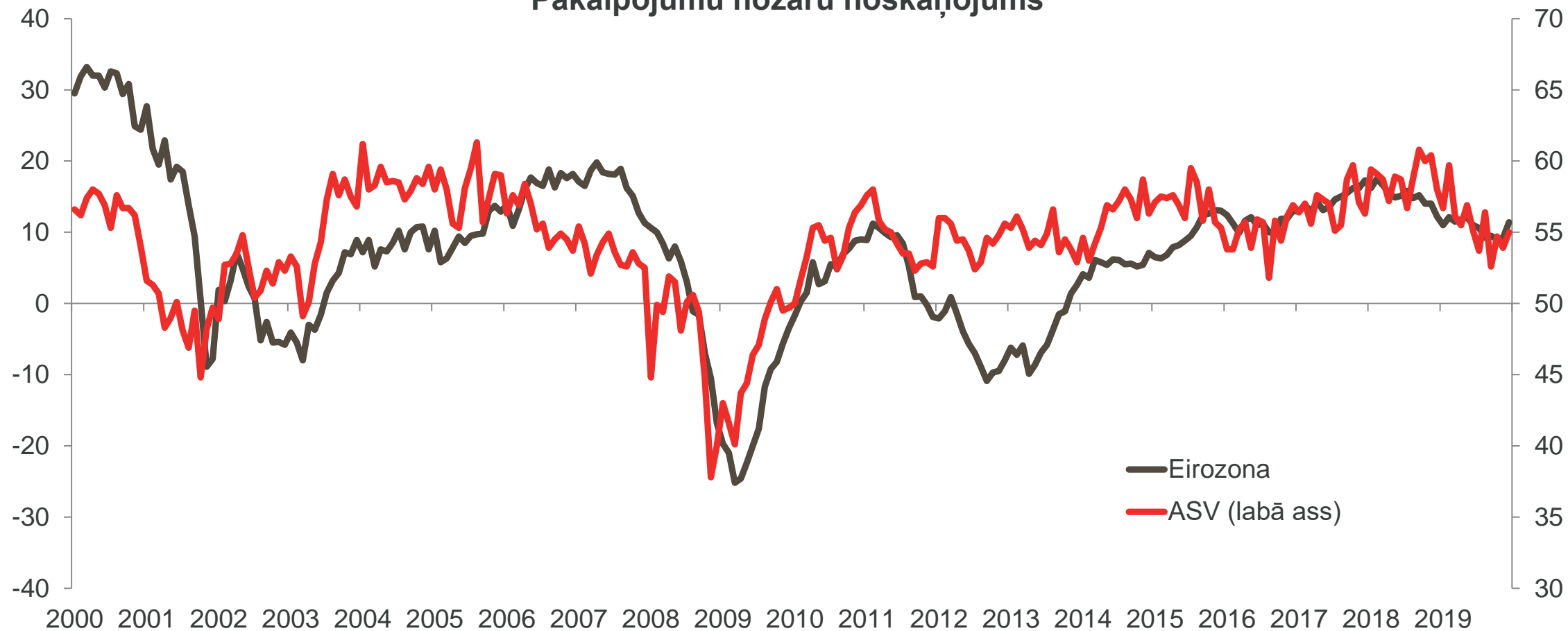
Pasaules tirdzniecība un eksporta pasūtījumi

Pasaules ekonomika

Rūpniecības vājums pagaidām nav ietekmējis pakalpojumu nozares

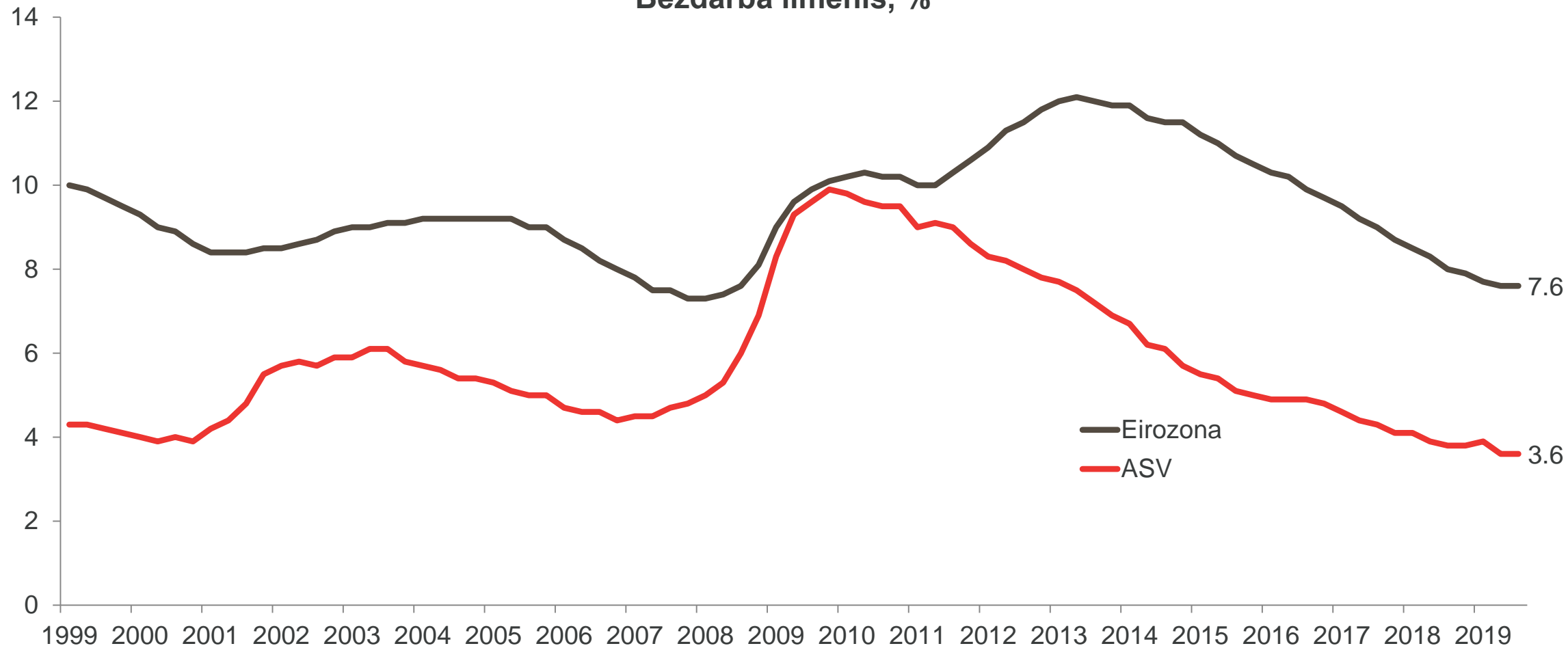
Pakalpojumu nozaru noskaņojums

Pasaules ekonomika

Bezdarba līmenis pasaulē sasniedzis pēdējo desmitgažu zemāko līmeni

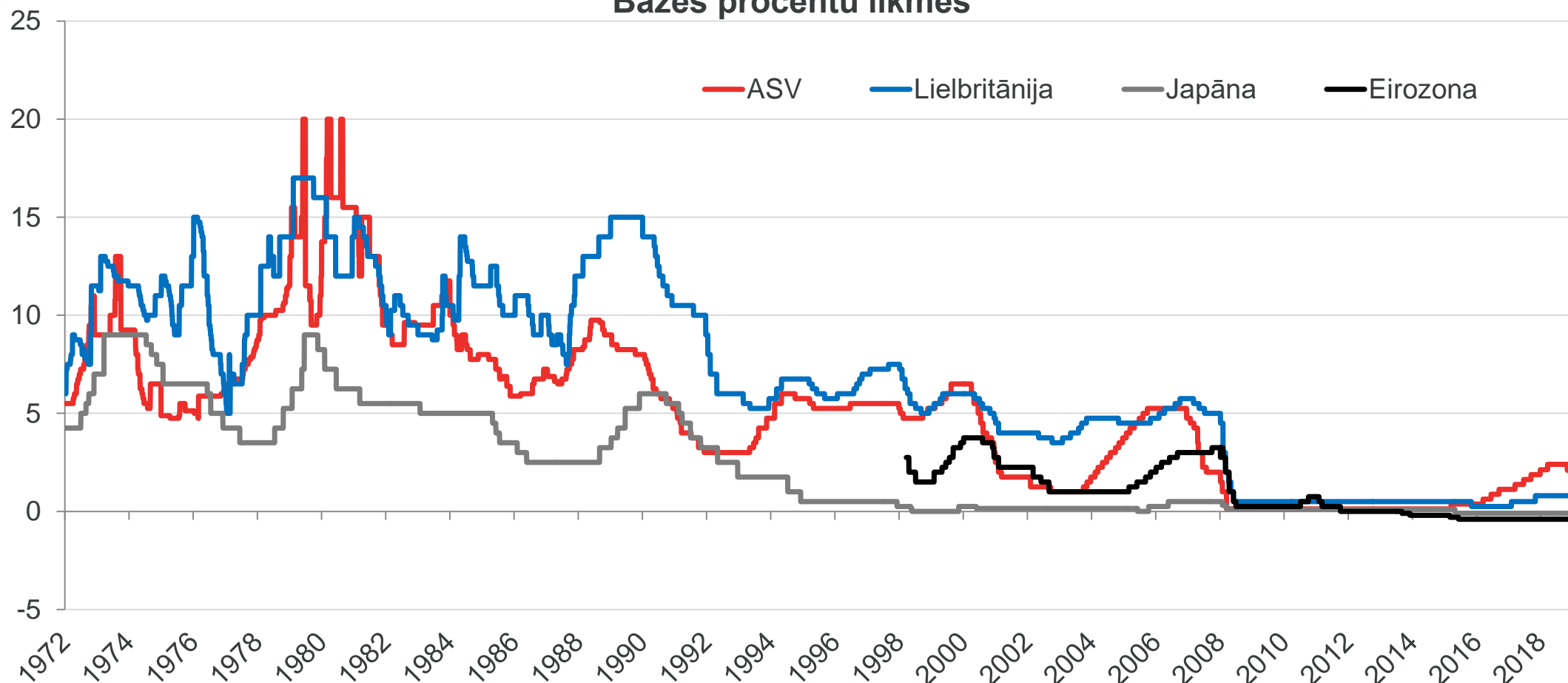
Bezdarba līmenis, %

Pasaules ekonomika

Centrālās bankas atsākušas monetāro stimulēšanu un zemo procentu likmju ēra ielgst

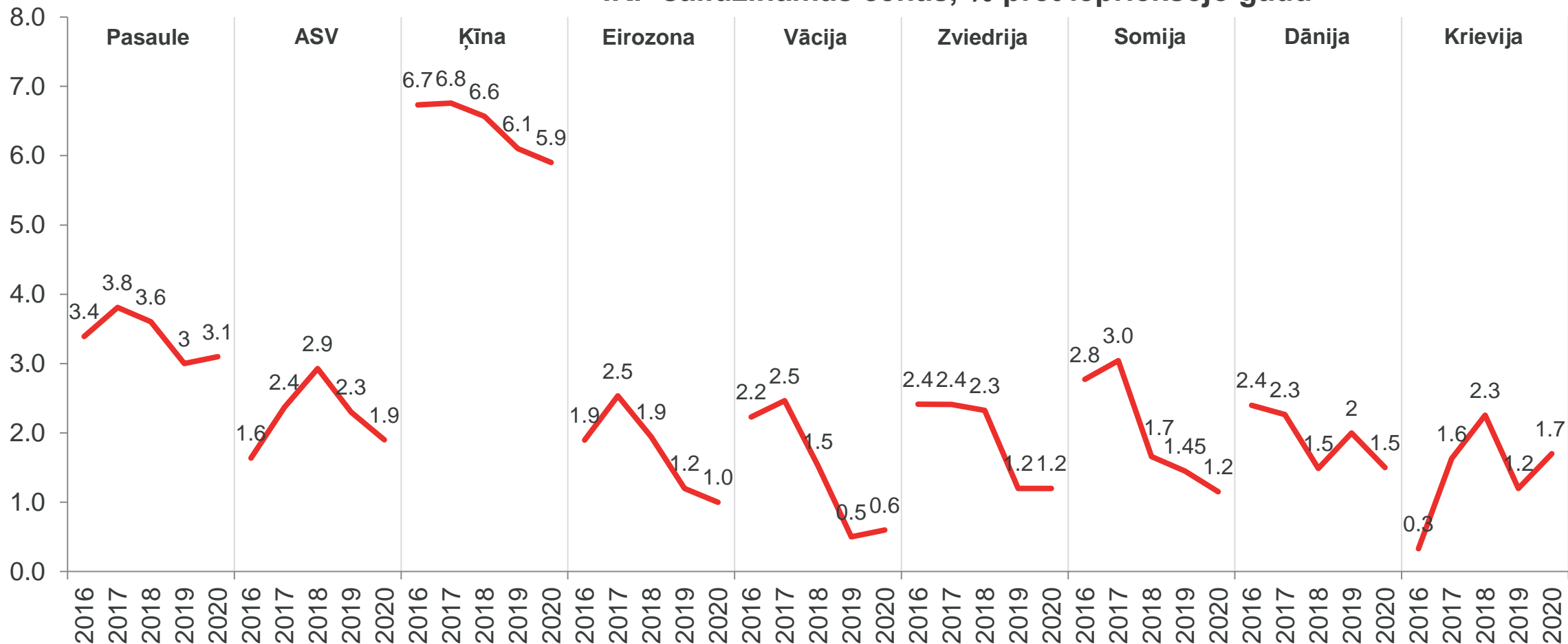
Bāzes procentu likmes

Pasaules ekonomika

IKP prognozes ir pārskatītas lejup, taču 2020. gadā tiek gaidīta neliela izaugsmes tempa paātrināšanās

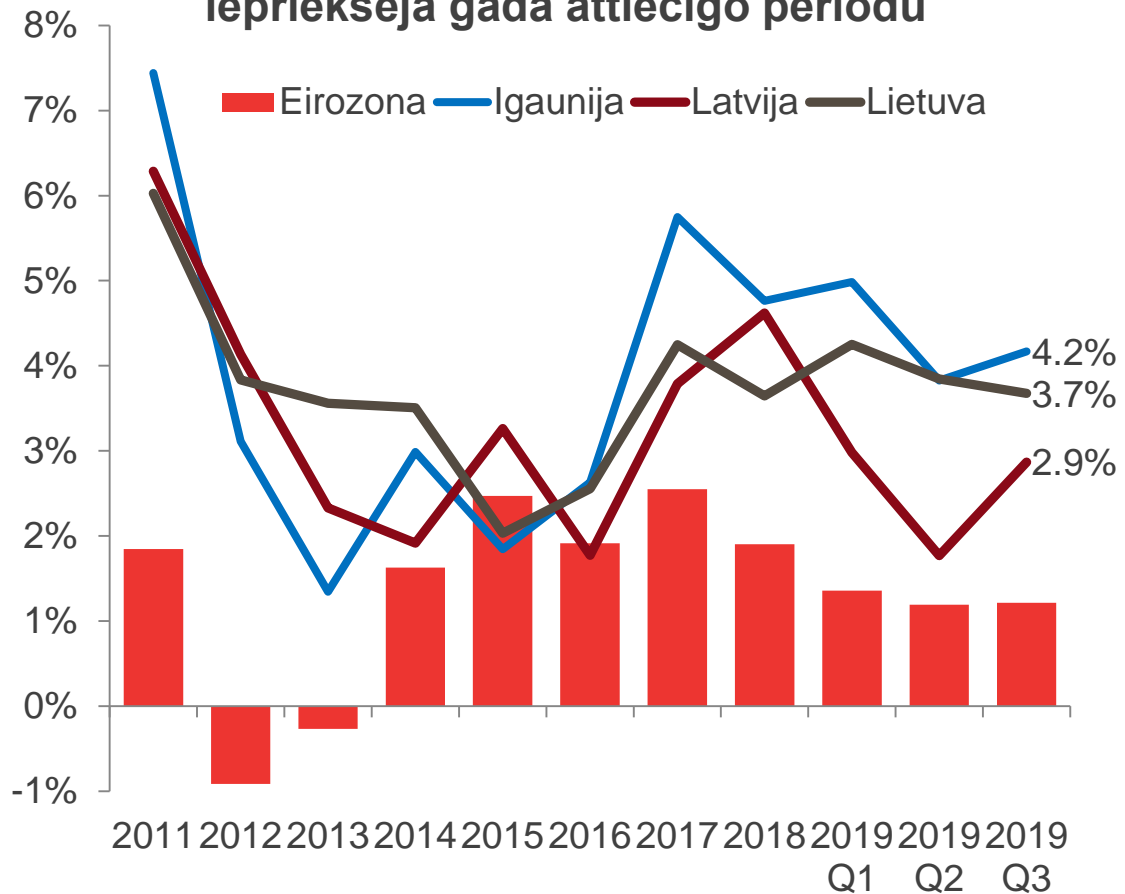
IKP salīdzināmās cenās, % pret iepriekšējo gadu

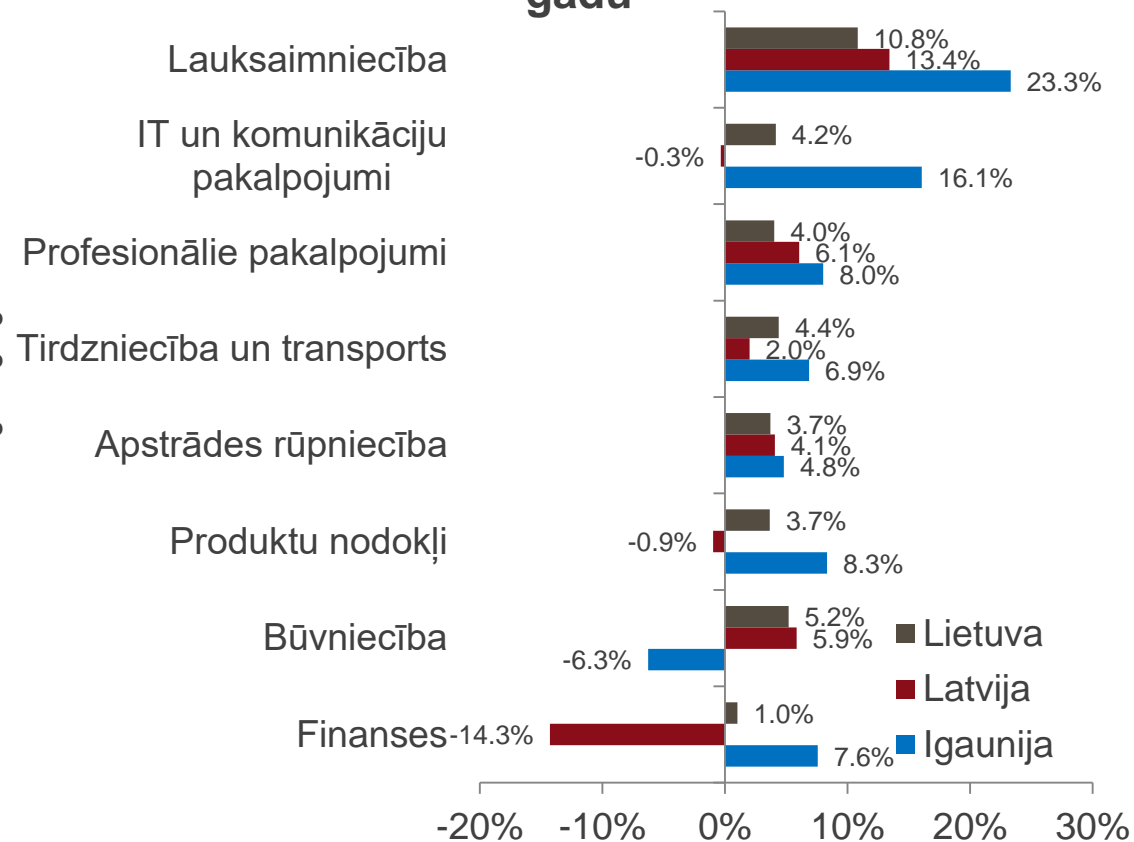
Baltijas ekonomika

Baltijas reģionā turpinās spēcīga izaugsme, bet Latvijas ekonomika ir kļuvusi ievērojami vēsāka

IKP salīdzināmajās cenās, % pret iepriekšējā gada attiecīgo periodu

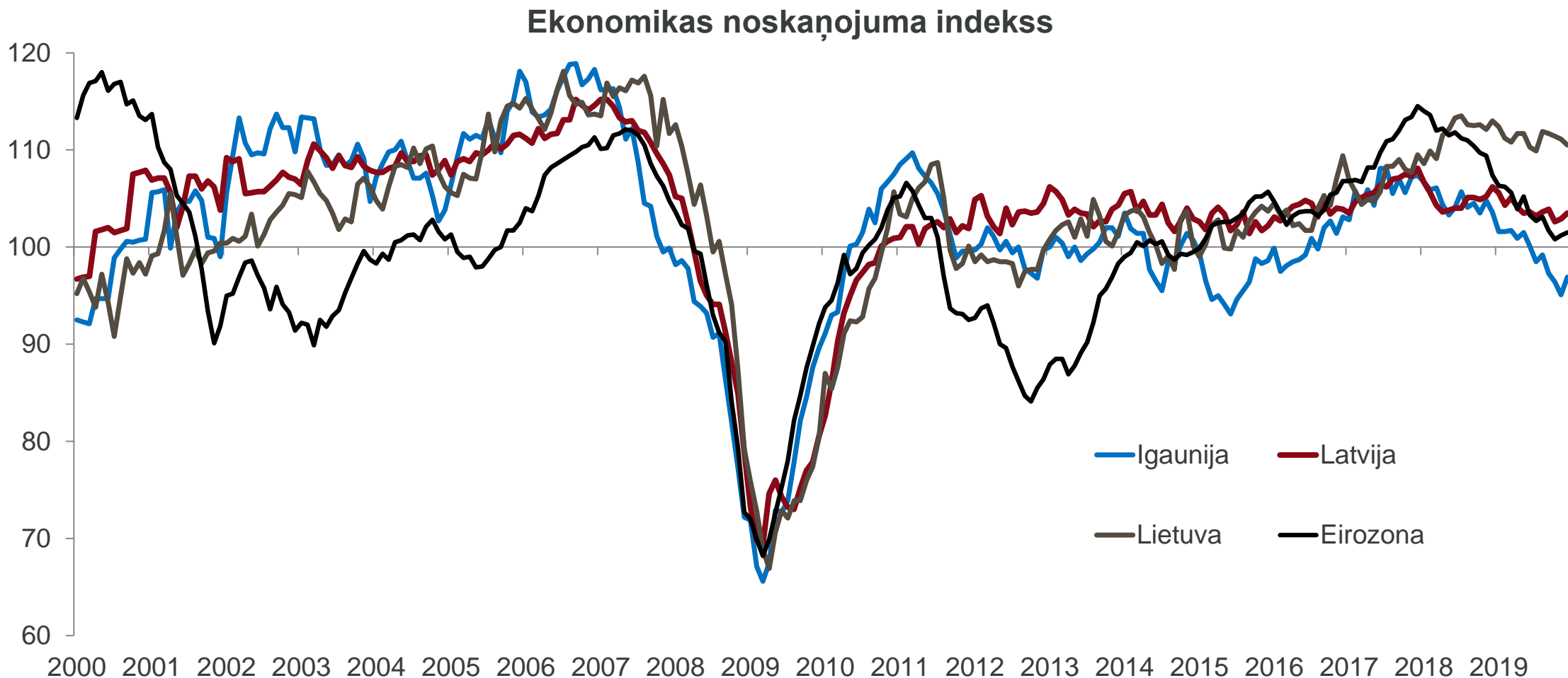

IKP 2019. gada 3. cet., % pret iepriekšējo gadu

Ekonomikas noskaņojums

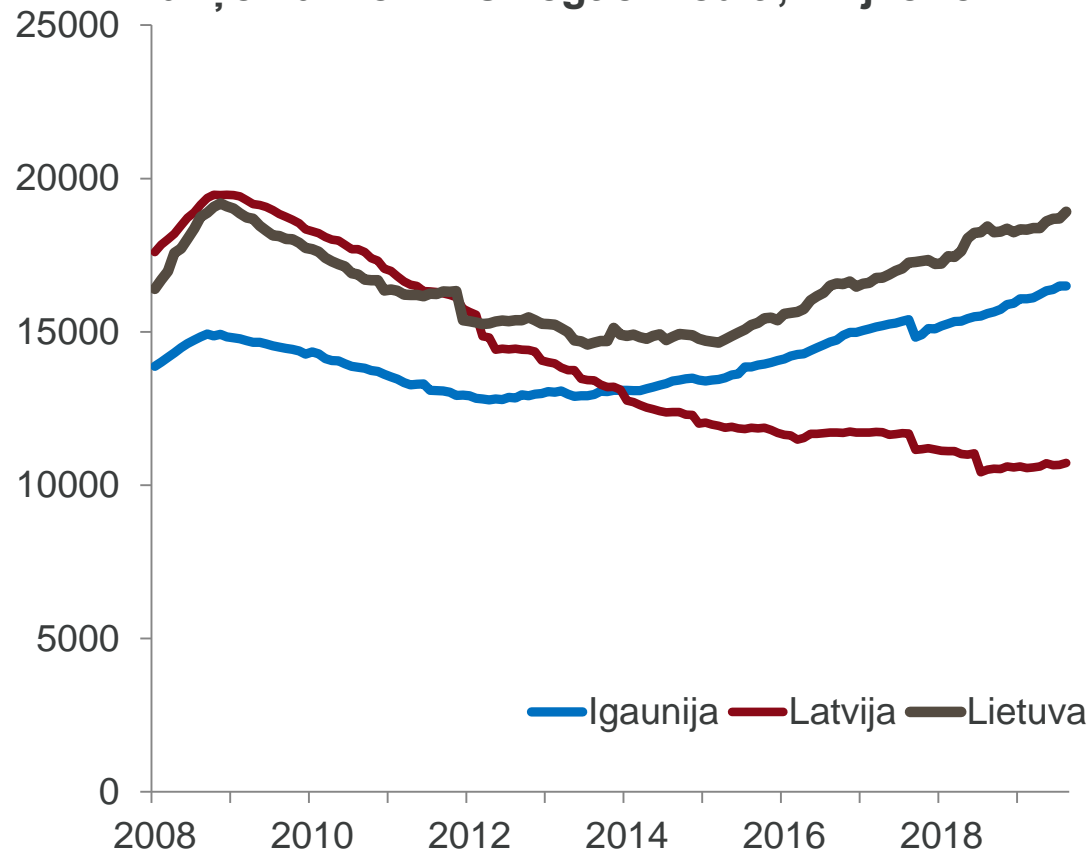
Arējā vides pasliktināšanās negatīvi ietekmē noskaņojumu rādītājus Baltijā

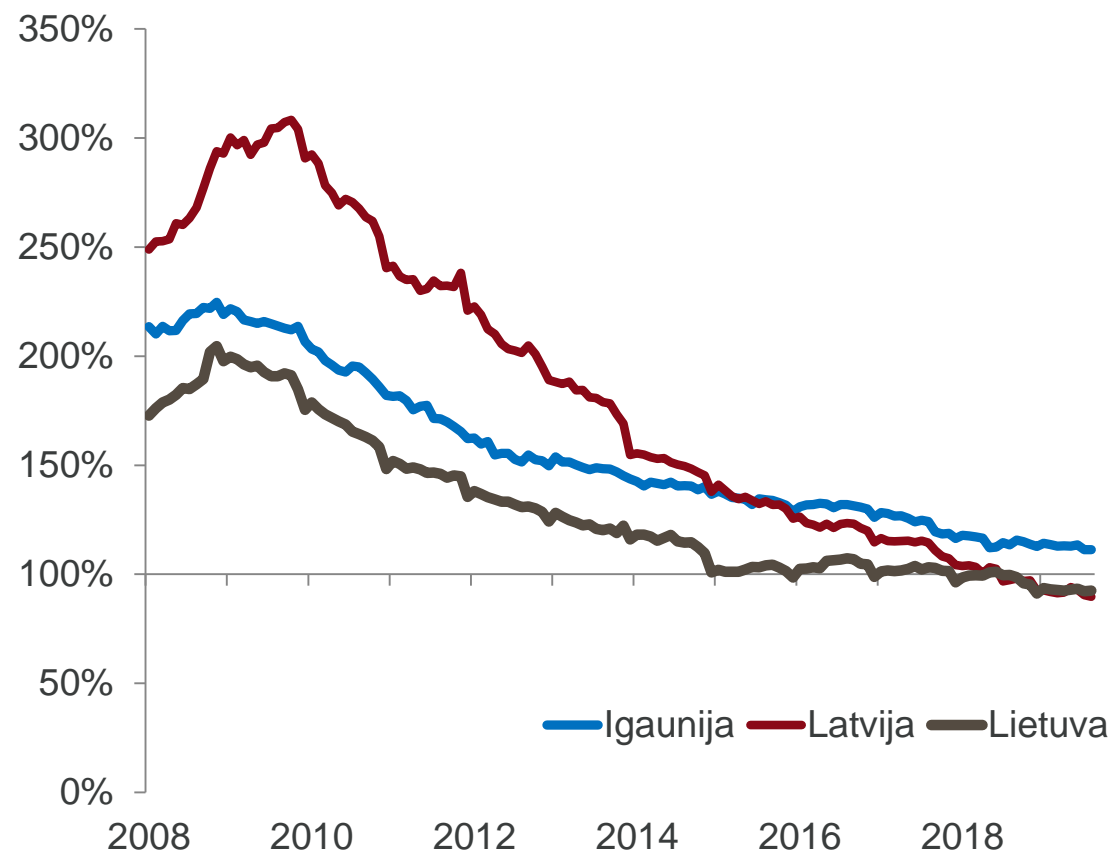
Kreditēšana

Iekšējā kreditēšana Baltijā tiek finansēta ar vietējiem resursiem

Rezidentu mājsaimniecībām un nefinanšu uzņēmumiem izsniegtie kredīti, milj. eiro

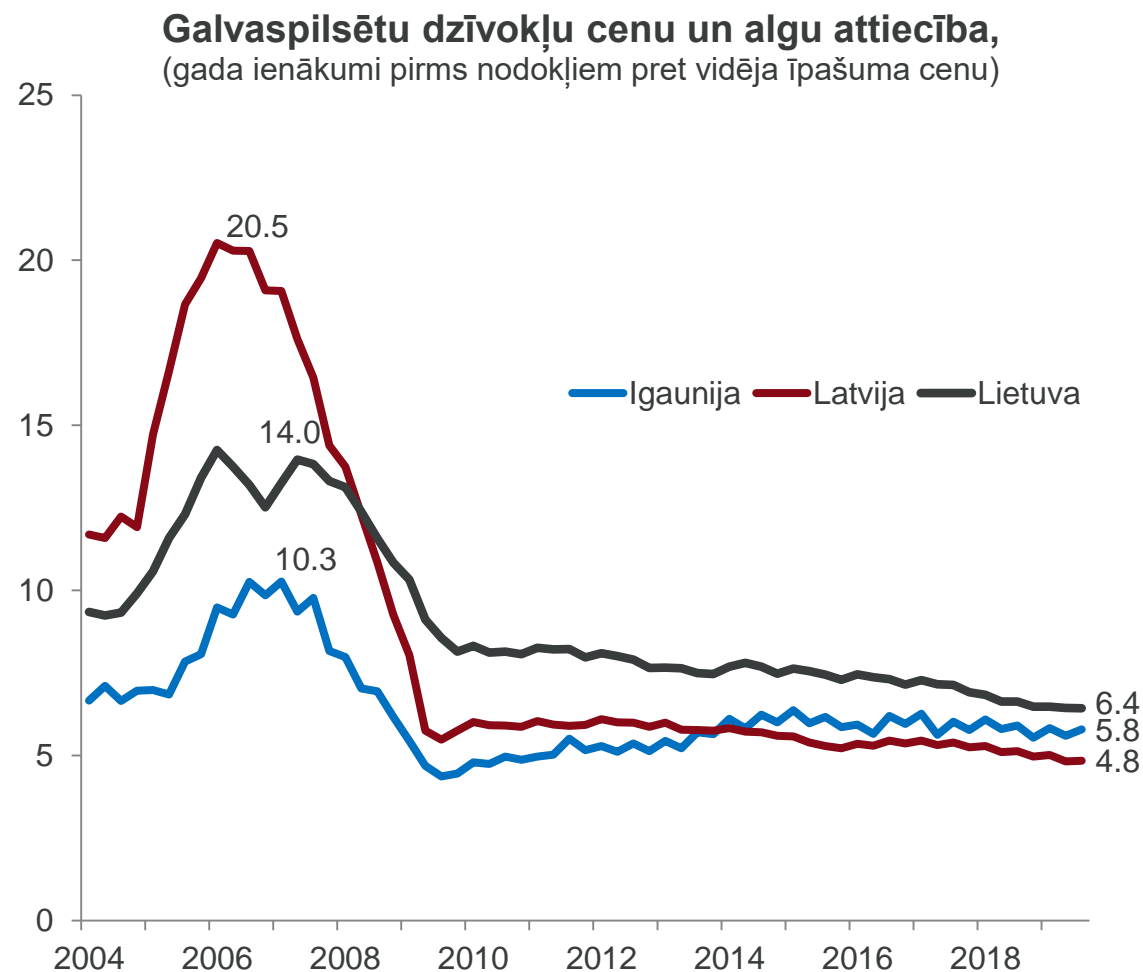
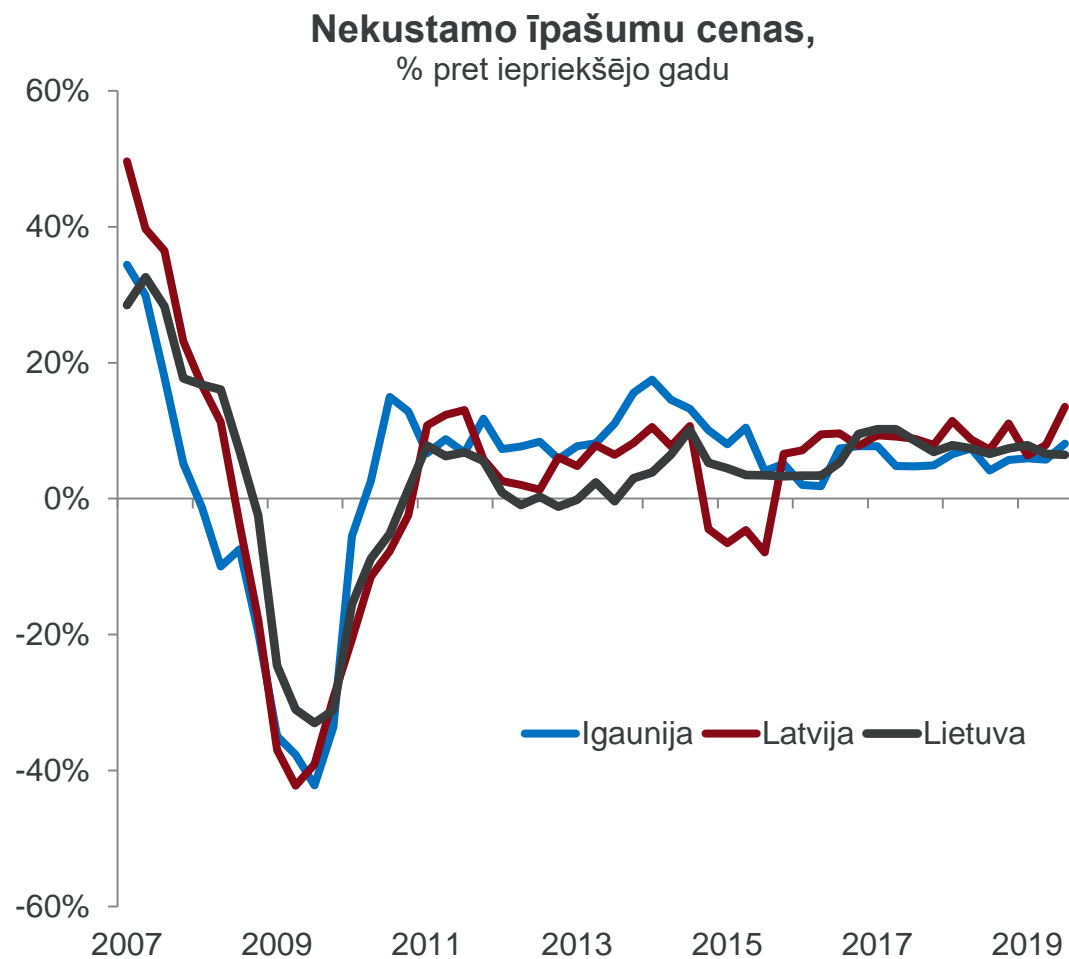

Rezidentu kredītu-noguldījumu attiecība, %

Mājokļu tirgus

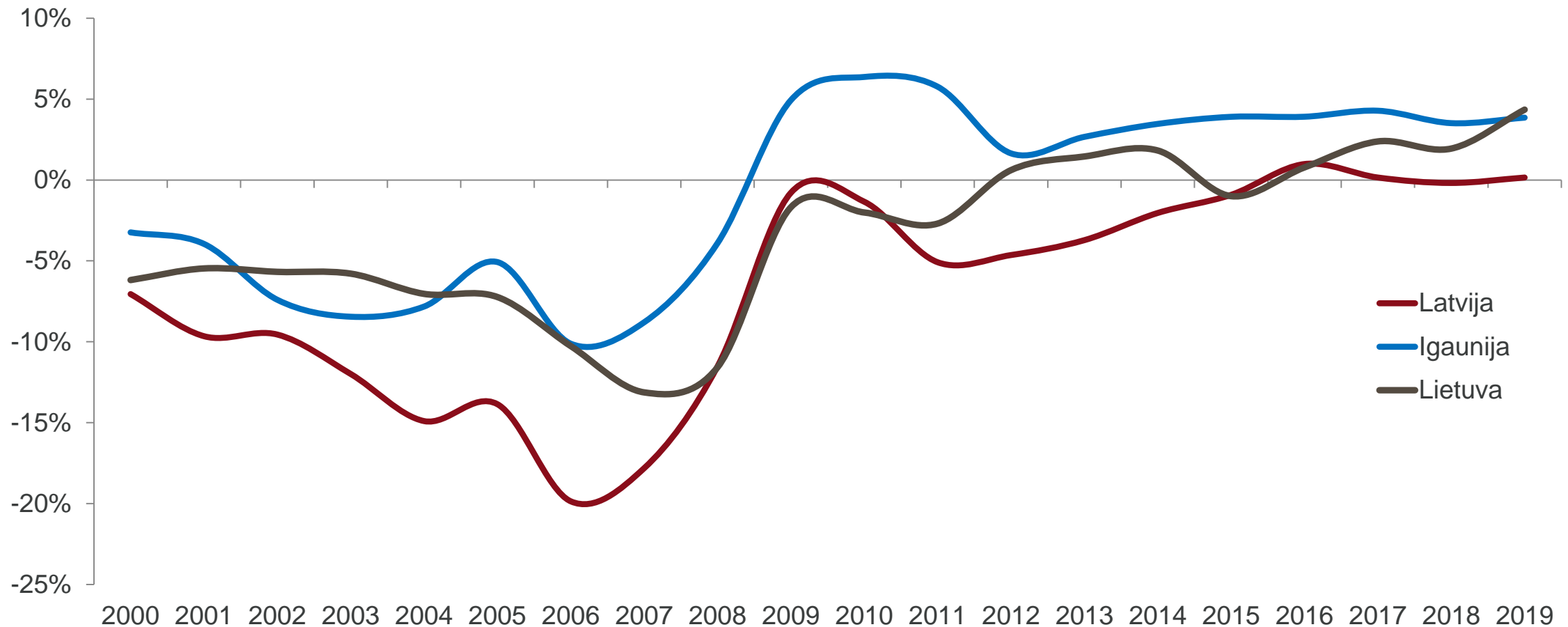
Pret ienākumiem nekustamie īpašumi Baltijā nav dārgi

Ārējā tirdzniecība

Tirdzniecības bilance Baltijā ir sabalansēta vai ar pārpalikumu

Preču un pakalpojumu ārējās tirdzniecība bilance, % no IKP

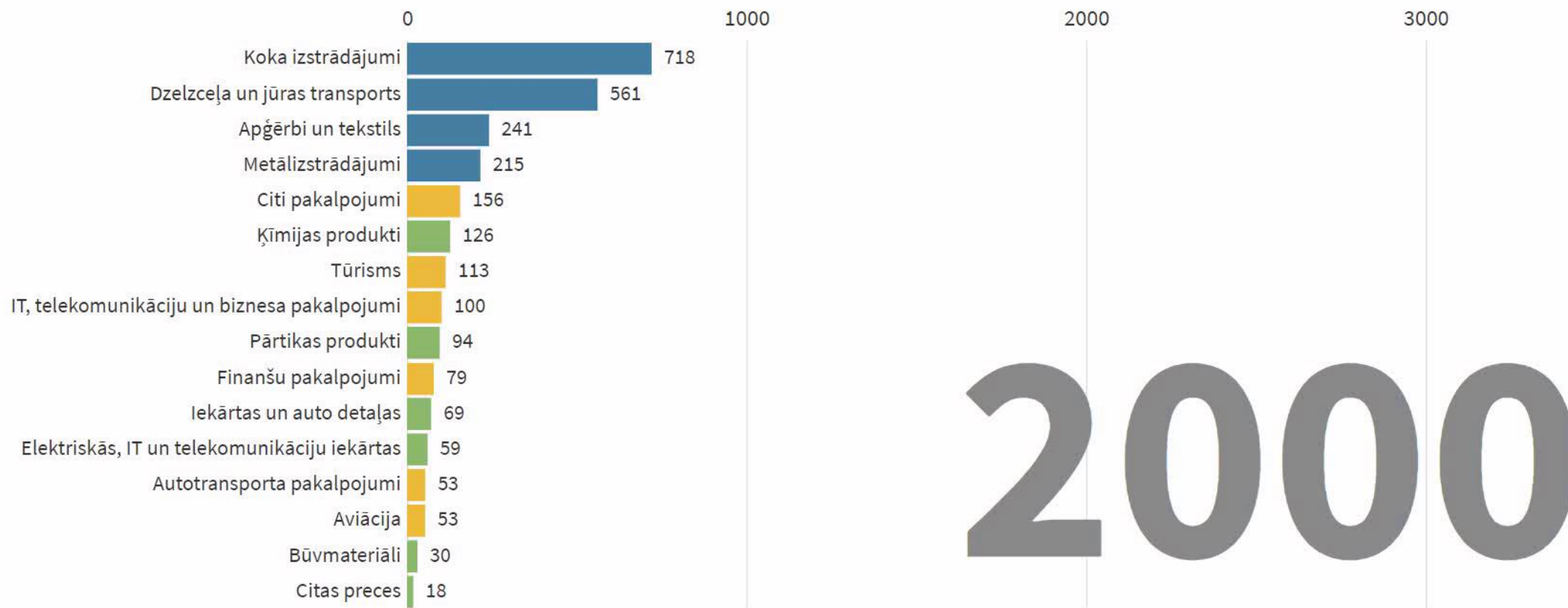

Ārējā tirdzniecība

Pēdējo 20 gadu laikā Latvijas ekonomika ir būtiski diversificējusies

■ Tradicionālās nozares ■ Pakalpojumi ■ Preces

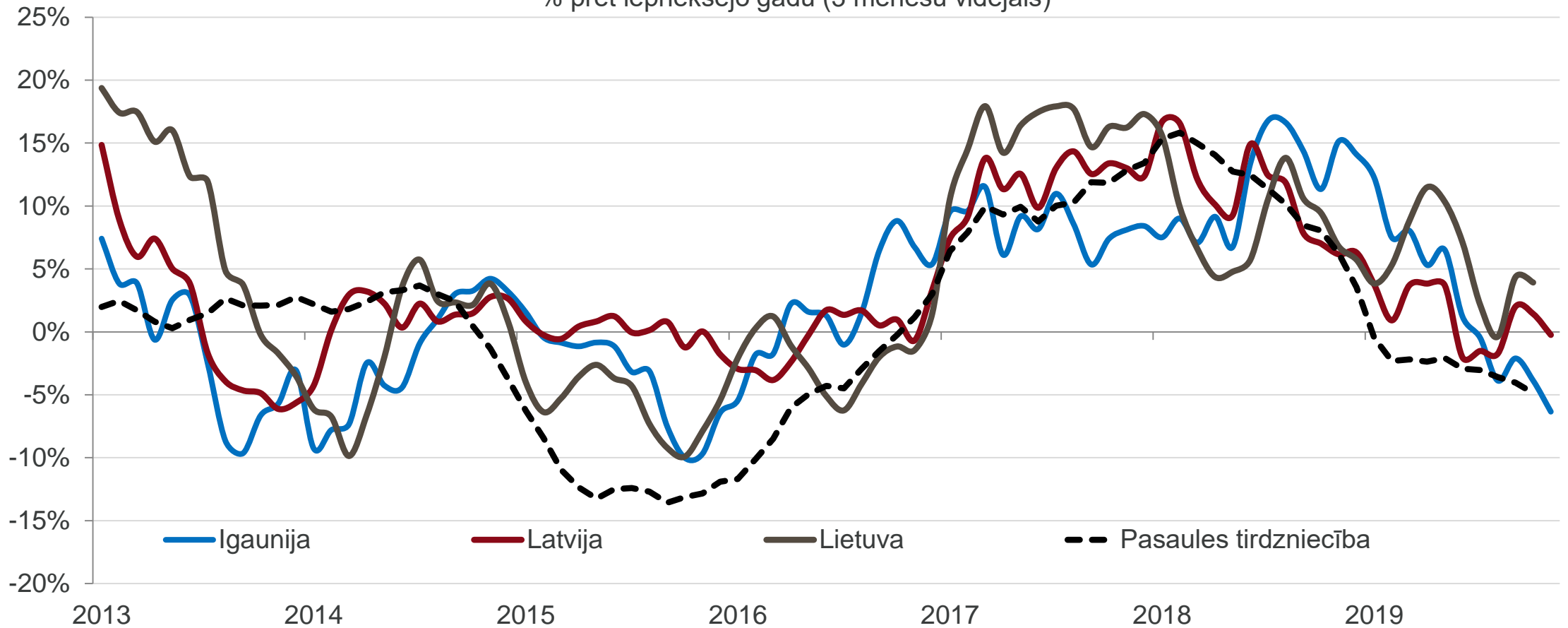
Latvijas preču un pakalpojumu eksports, milj. eiro

Ārējā tirdzniecība

Baltijas eksporta dinamika atspoguļo tendences pasaules tirdzniecībā

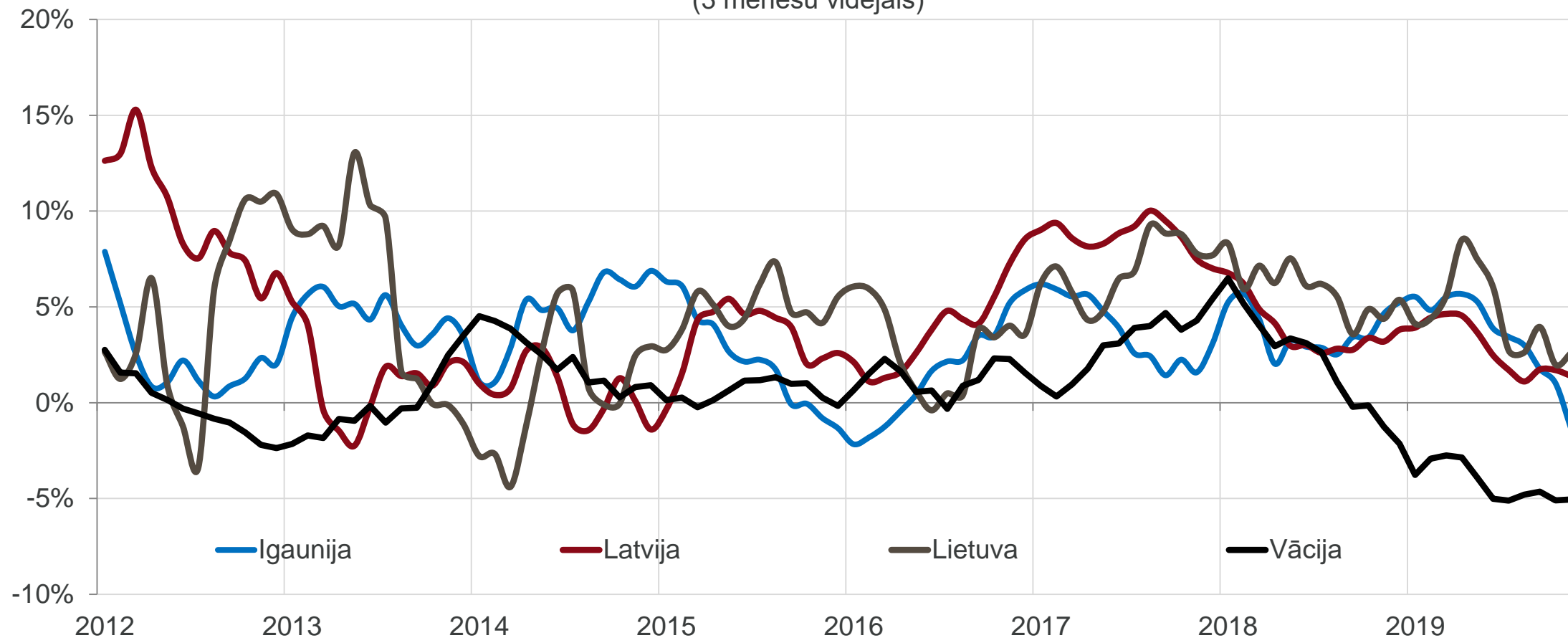
Preču eksports un pasaules tirdzniecība,
% pret iepriekšējo gadu (3 mēnešu vidējais)

Apstrādes rūpniecība

Baltijas ražotāju noturība pret ārējā pieprasījuma vājināšanos nav neierobežota

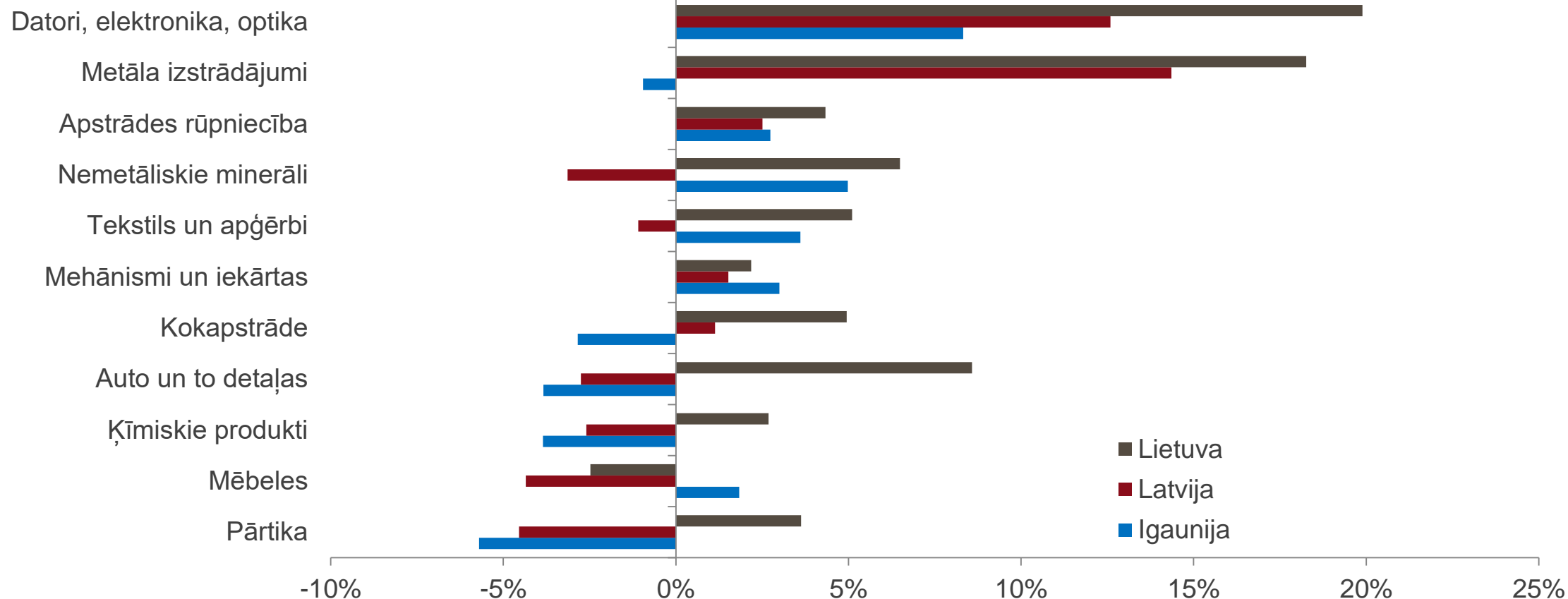
Apstrādes rūpniecība, % pret iepriekšējo gadu
(3 mēnešu vidējais)

Apstrādes rūpniecība

Metālapstrāde, kā arī datoru un elektrisko iekārtu ražošana Baltijā turpina strauji augt

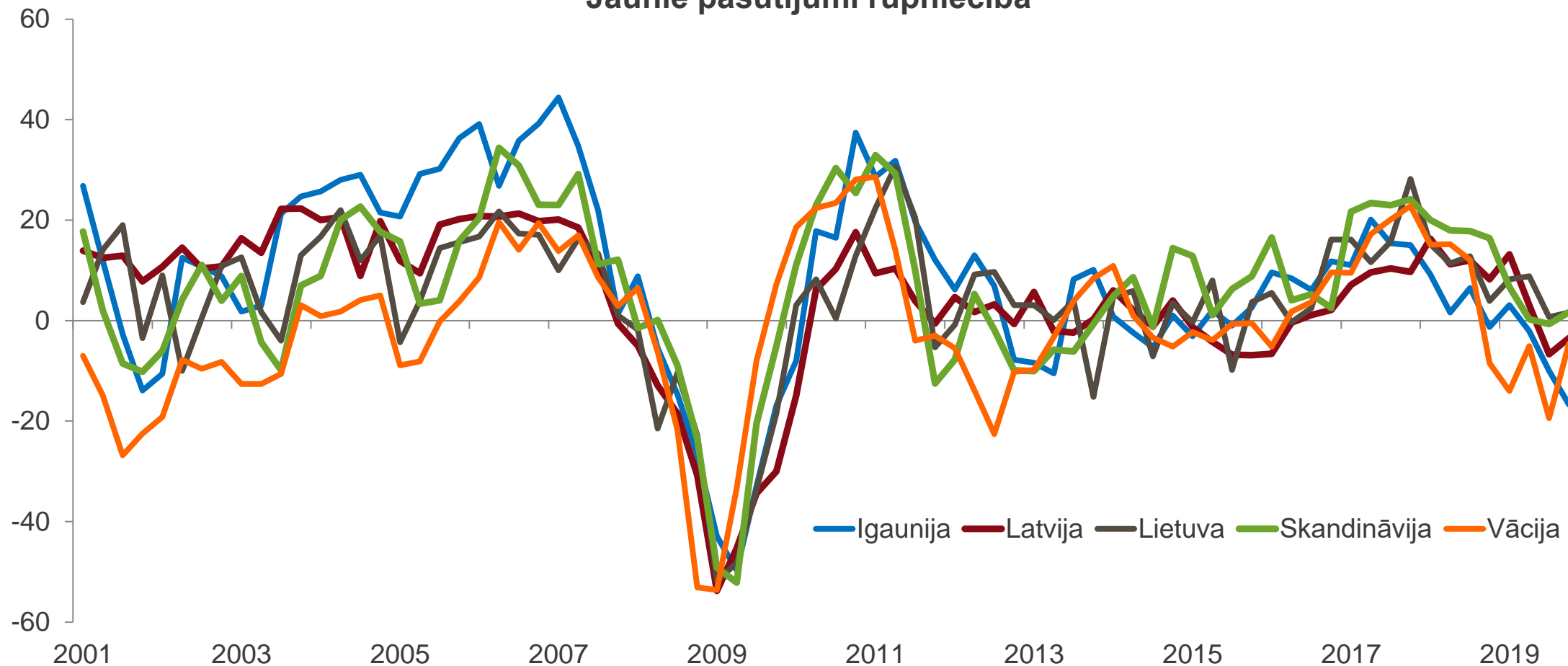
Apstrādes rūpniecības izlaide, % pret iepriekšējo gadu
(2019.g. janvāris-novembris)

Rūpniecība

Jaunie pasūtījumi rūpniecībā Baltijā samazinās līdzīgi kā Vācijā un Skandināvijā

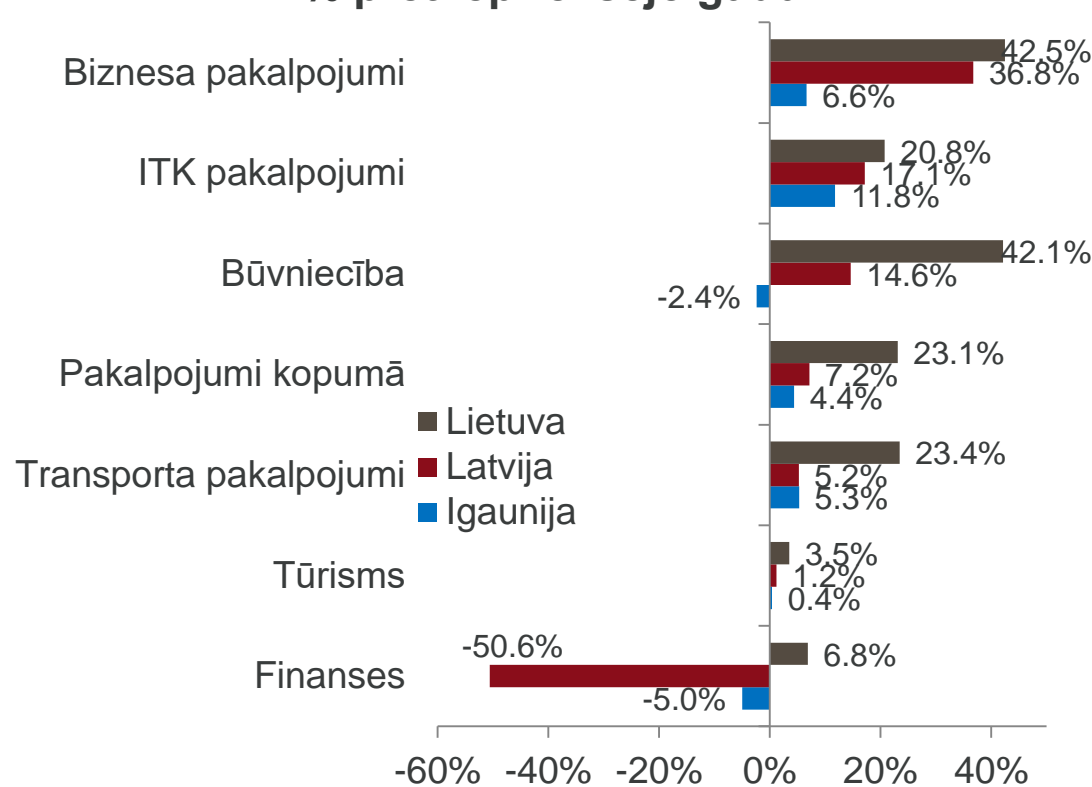
Jaunie pasūtījumi rūpniecībā

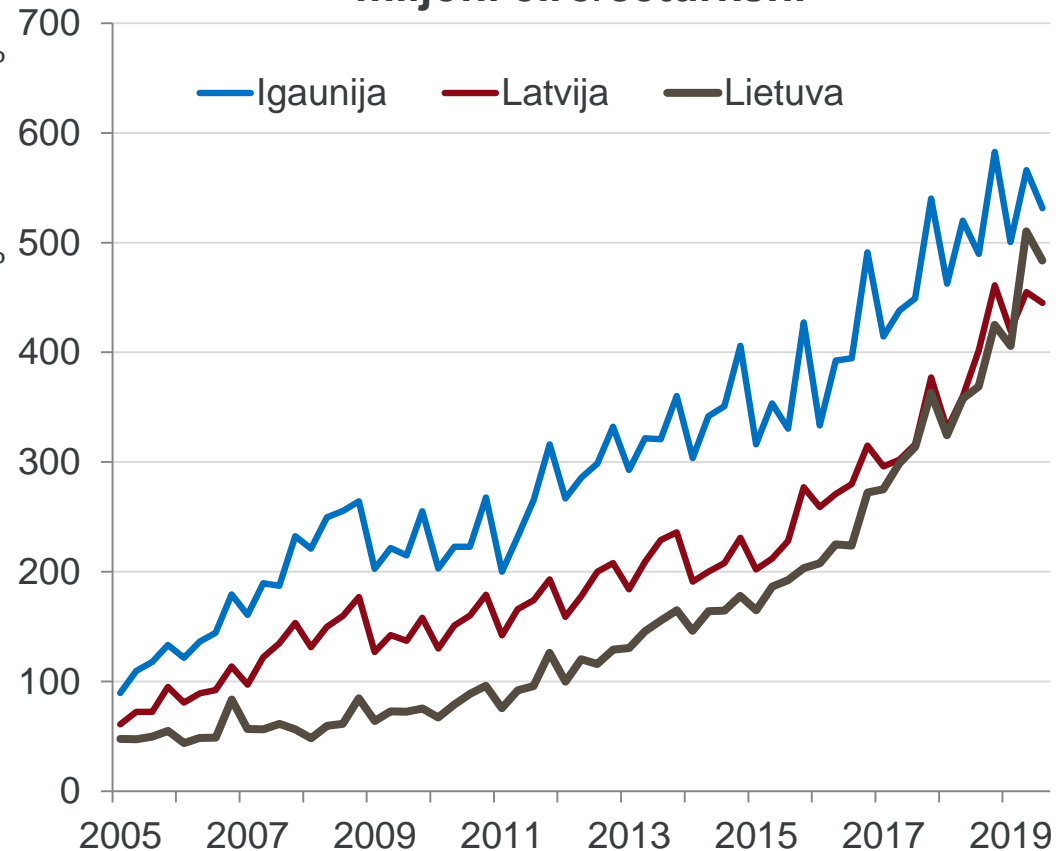
Pakalpojumi

IT un biznesa pakalpojumi joprojām ir straujāk augošā nozare Baltijā

Pakalpojumu eksports 2019.g. 3. cet.,
% pret iepriekšējo gadu

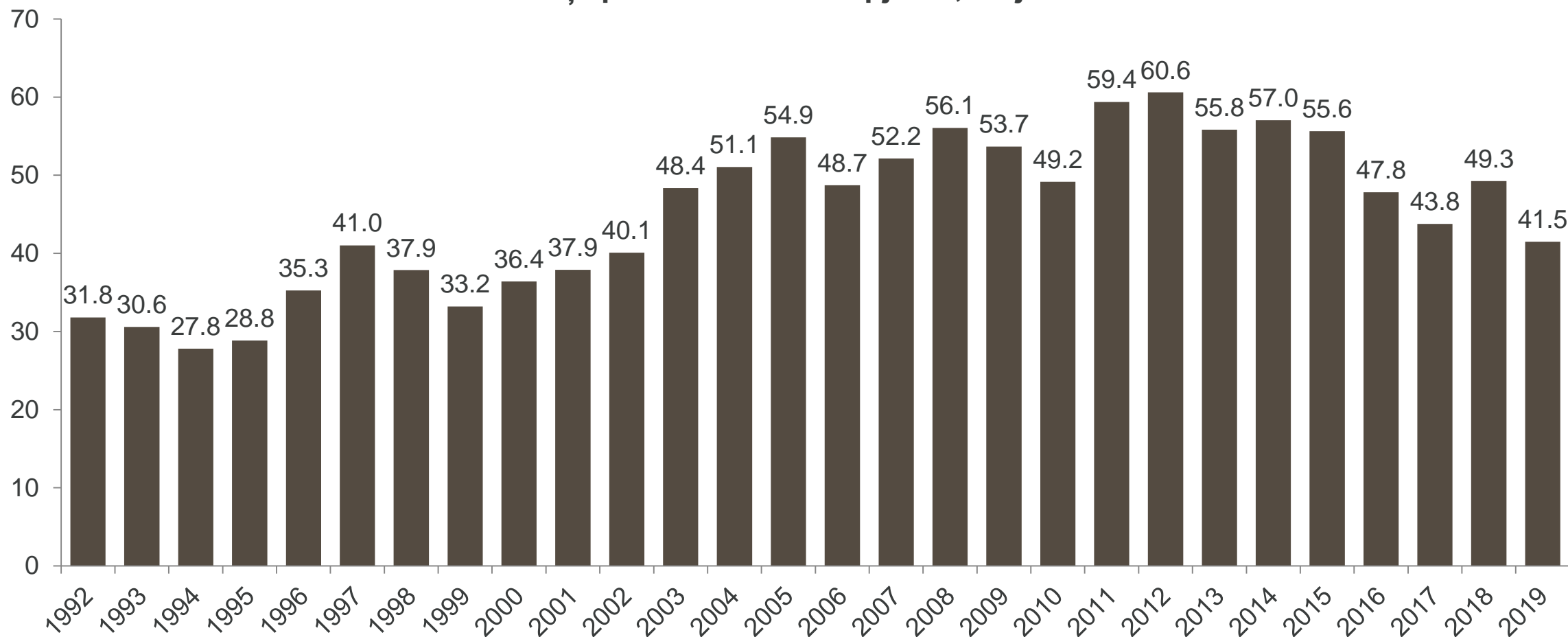
Biznesa un IKT pakalpojumu eksports,
miljoni eiro/ceturksnī

Pakalpojumi

Tranzīta apjomi Baltijā noslīdējuši līdz zemākajam līmenim kopš 2002. gada

Dzelzceļā pārvadāto kravu apjoms, milj. tonnu

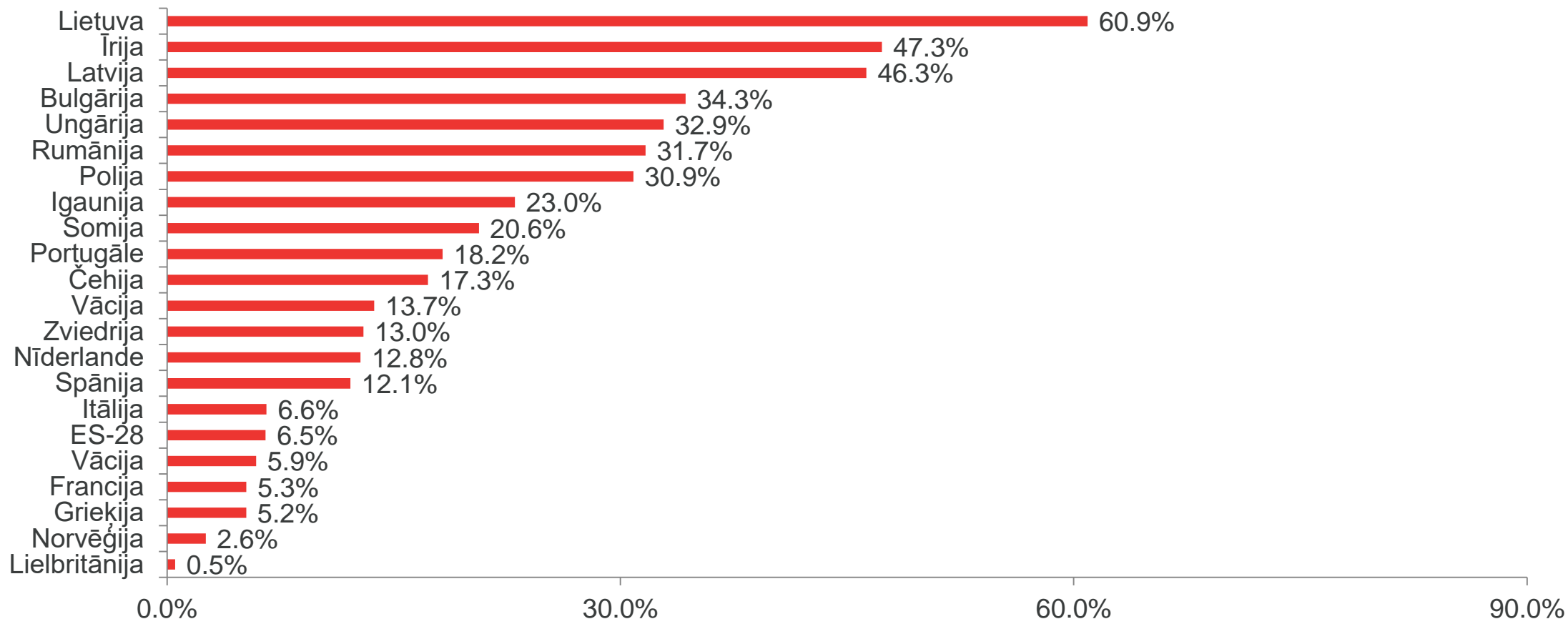
Vairāk
iespēju

≡
Citadele

Apstrādes rūpniecība

Mašīnbūves un metālapstrādes nozarēs Baltija pārliecinoši apsteidz citas Eiropas valstis

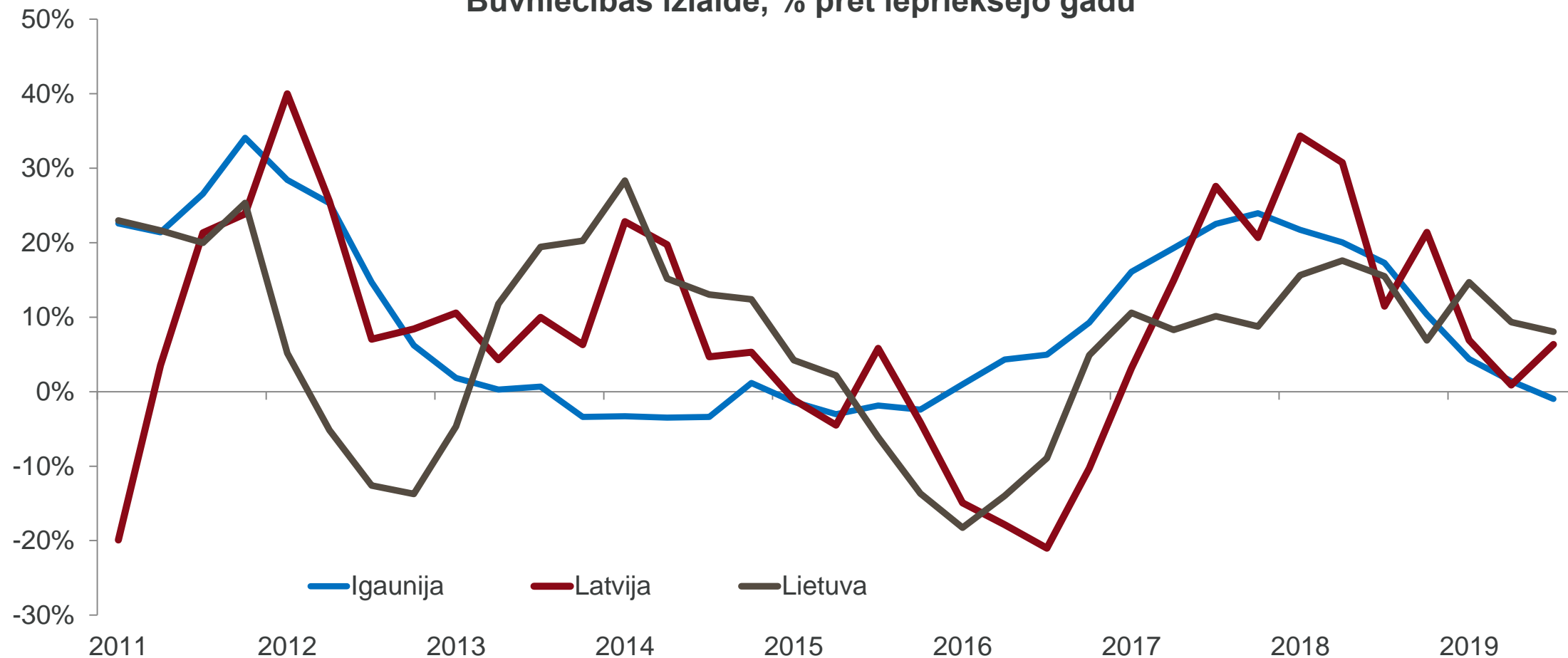
Mašīnbūves un metālapstrādes izlaide 2019 pret 2015 gadu, %

Būvniecība

Būvniecības cikls maksimums Baltijā jau aiz muguras un izaugsme ir kļuvusi lēnāka

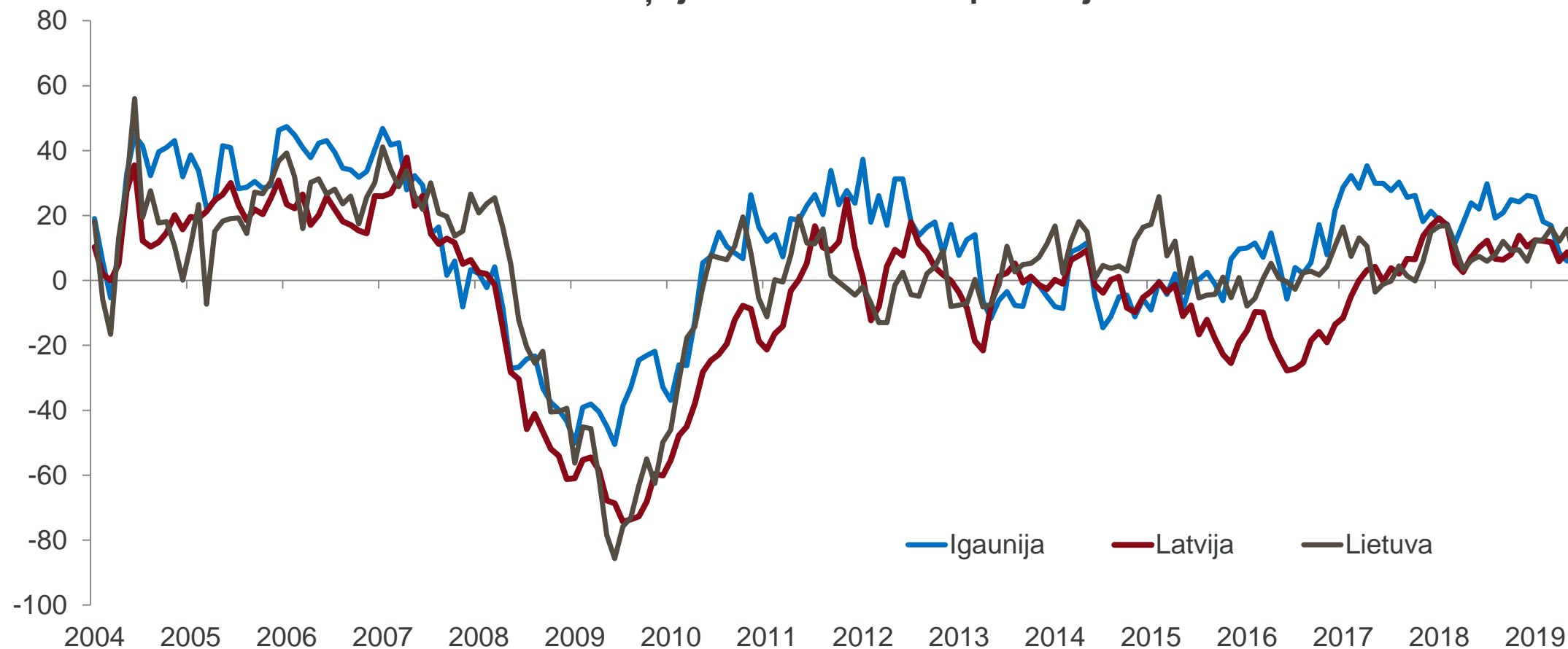
Būvniecības izlaide, % pret iepriekšējo gadu

Būvniecība

Būvniecības uzņēmumu noskaņojums liecina par vāju izaugsmi vai nelielu kritumu būvniecībā 2020. gadā

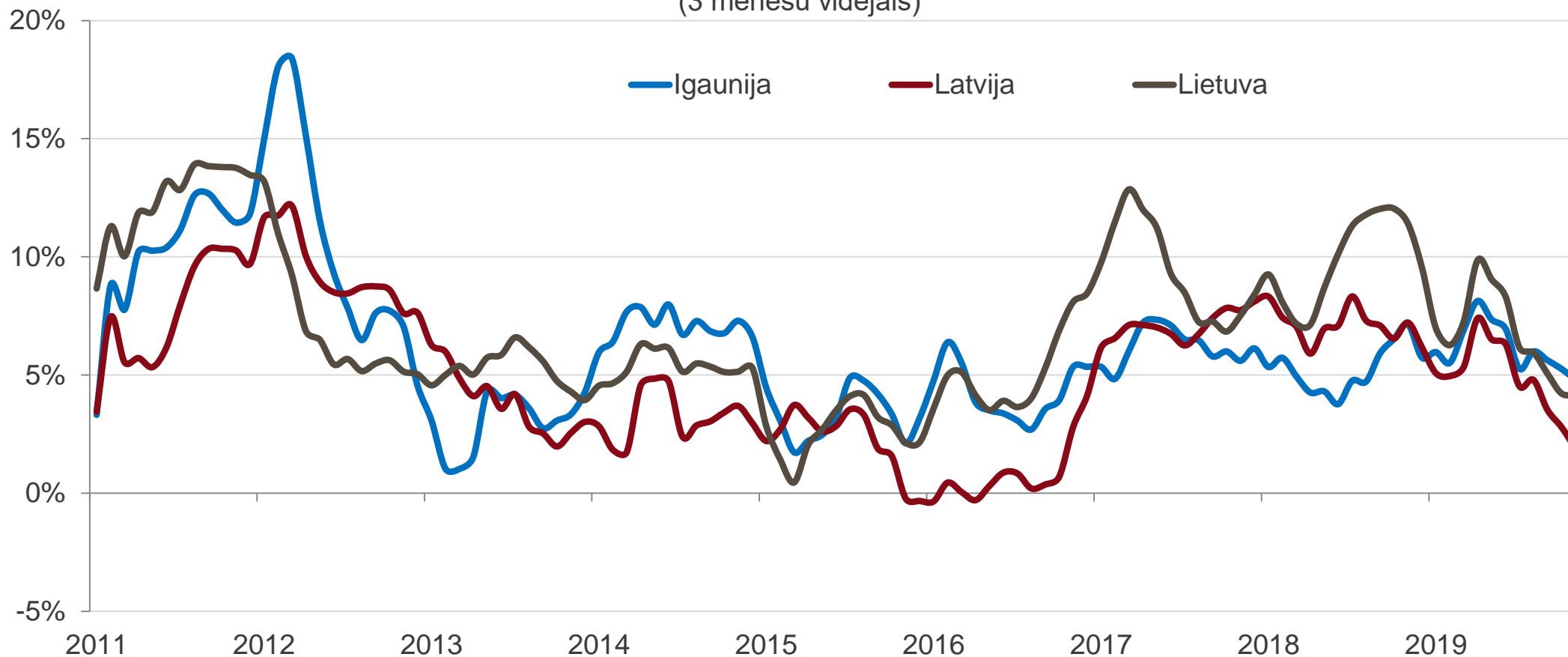
Būvniecības noskaņojums – aktivitāte iepriekšējos 3 mēnešos

Tirdzniecība

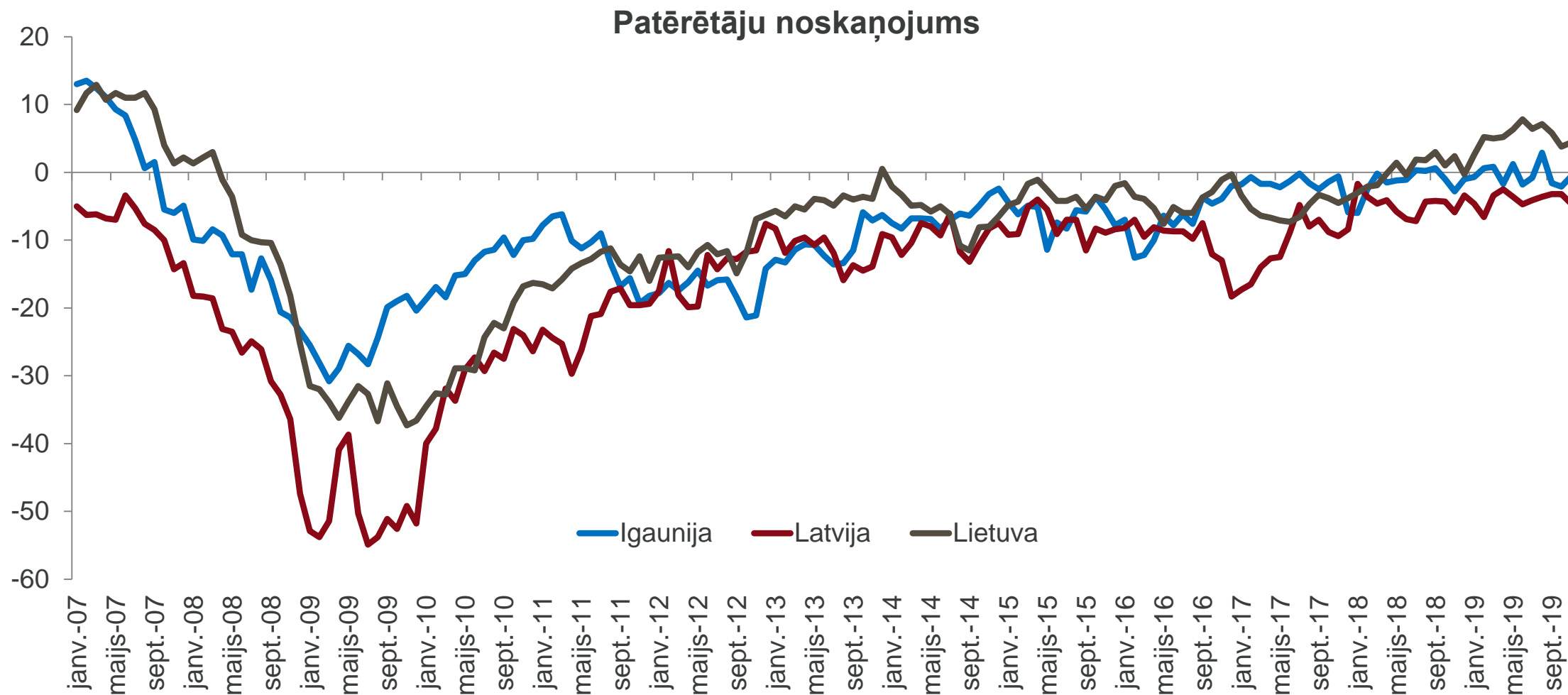
Mazumtirdzniecības pieaugums Baltijā ir kļuvis lēnāks, taču iekšējais patēriņš kopumā joprojām ir spēcīgs

Mazumtirdzniecība eiro izteiksmē, % pret iepriekšējo gadu
(3 mēnešu vidējais)

Patērētāju noskaņojums

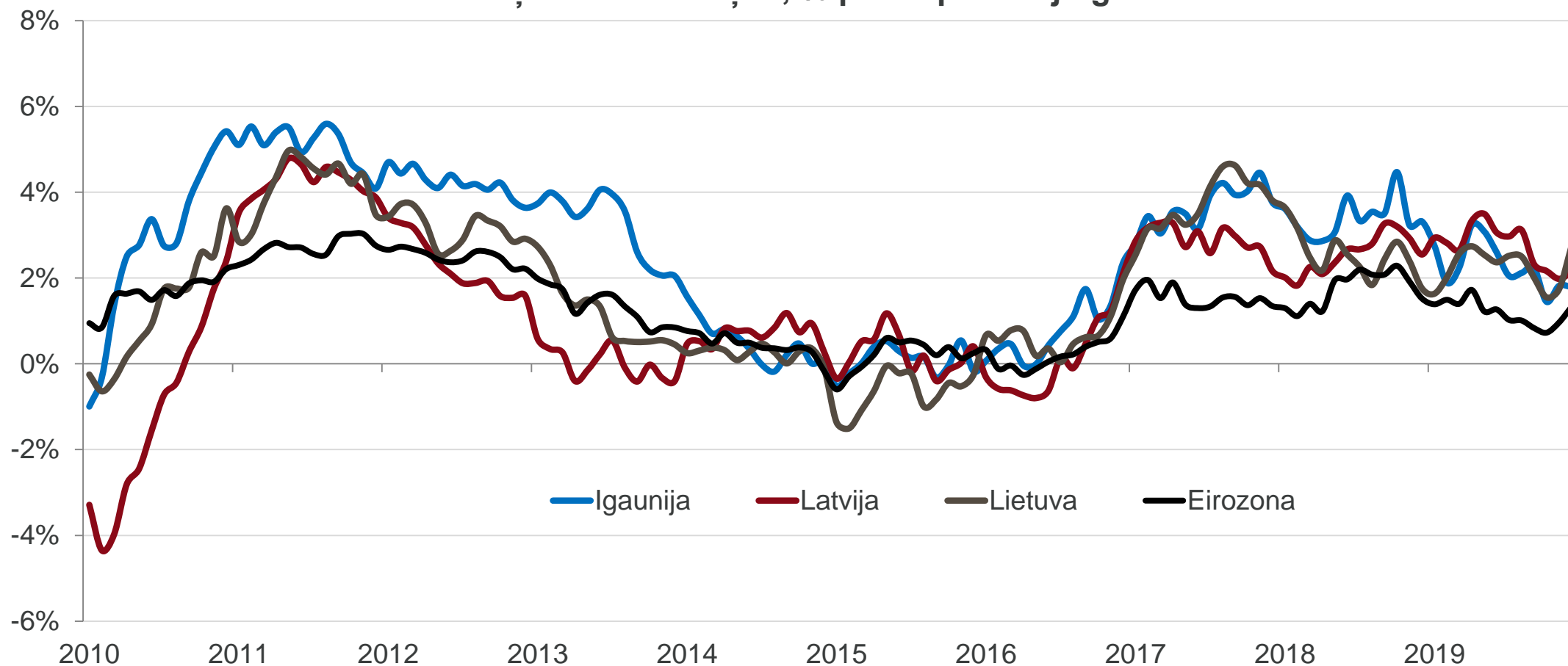
Lēnāka ekonomikas izaugsme patērētāju noskaņojumu pagaidām nav skārusi

Patērētāju noskaņojums

Baltijā turpinās mērena patēriņu cenu inflācija

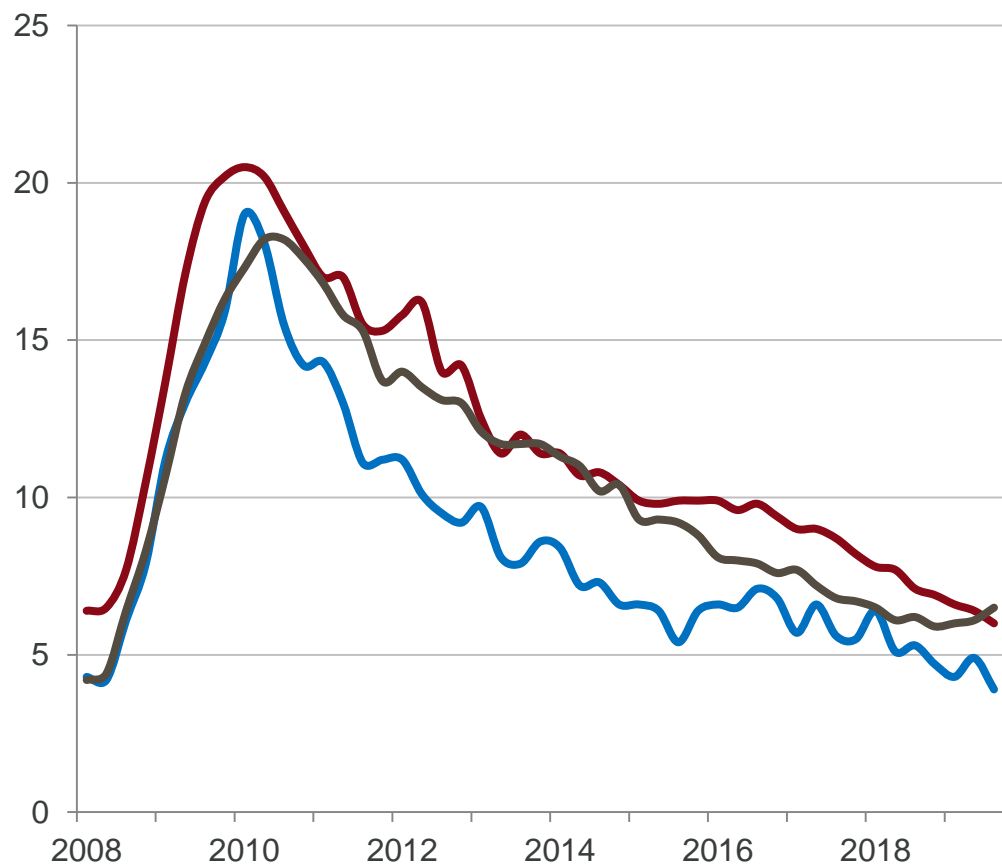
Patēriņa cenu izmaiņas, % pret iepriekšējo gadu

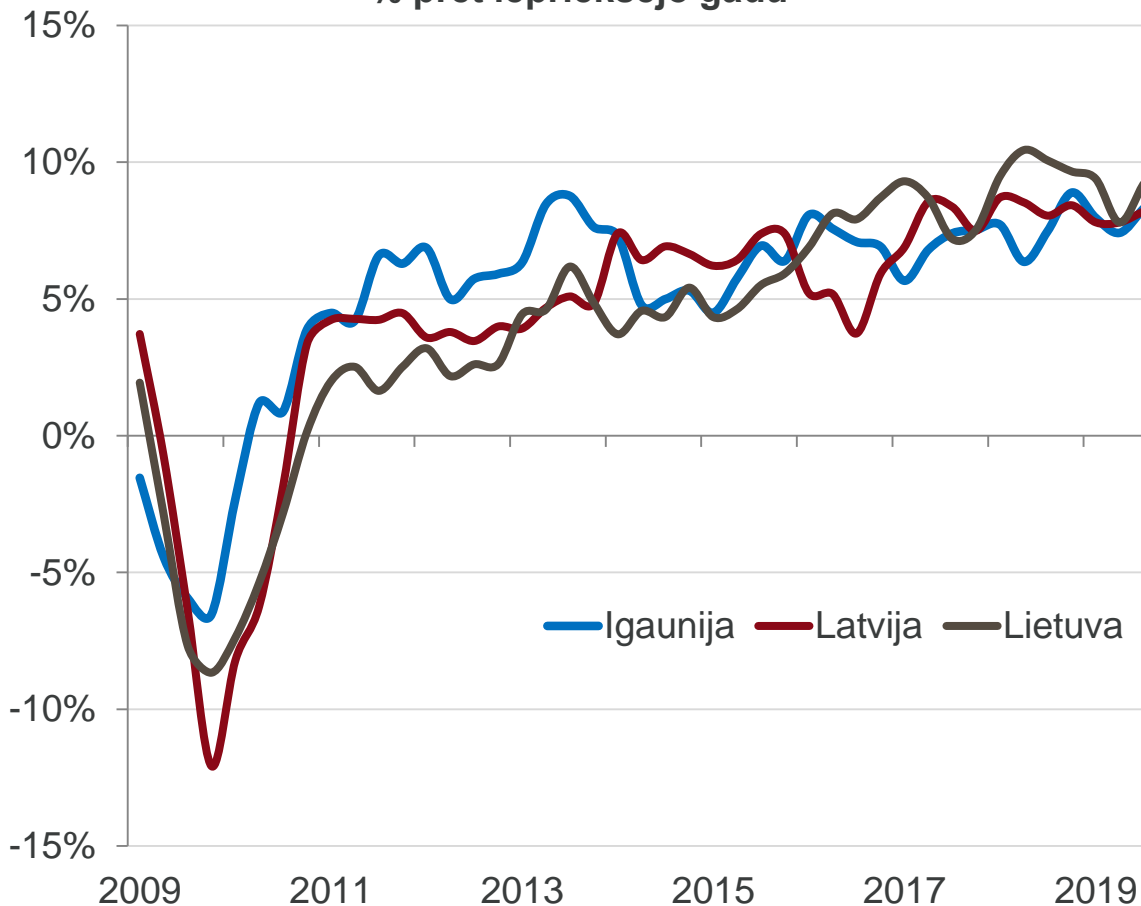
Darba tirgus

Bezdarbs tuvojas pirmskrīzes zemākajam līmenim

Bezdarba līmenis, %

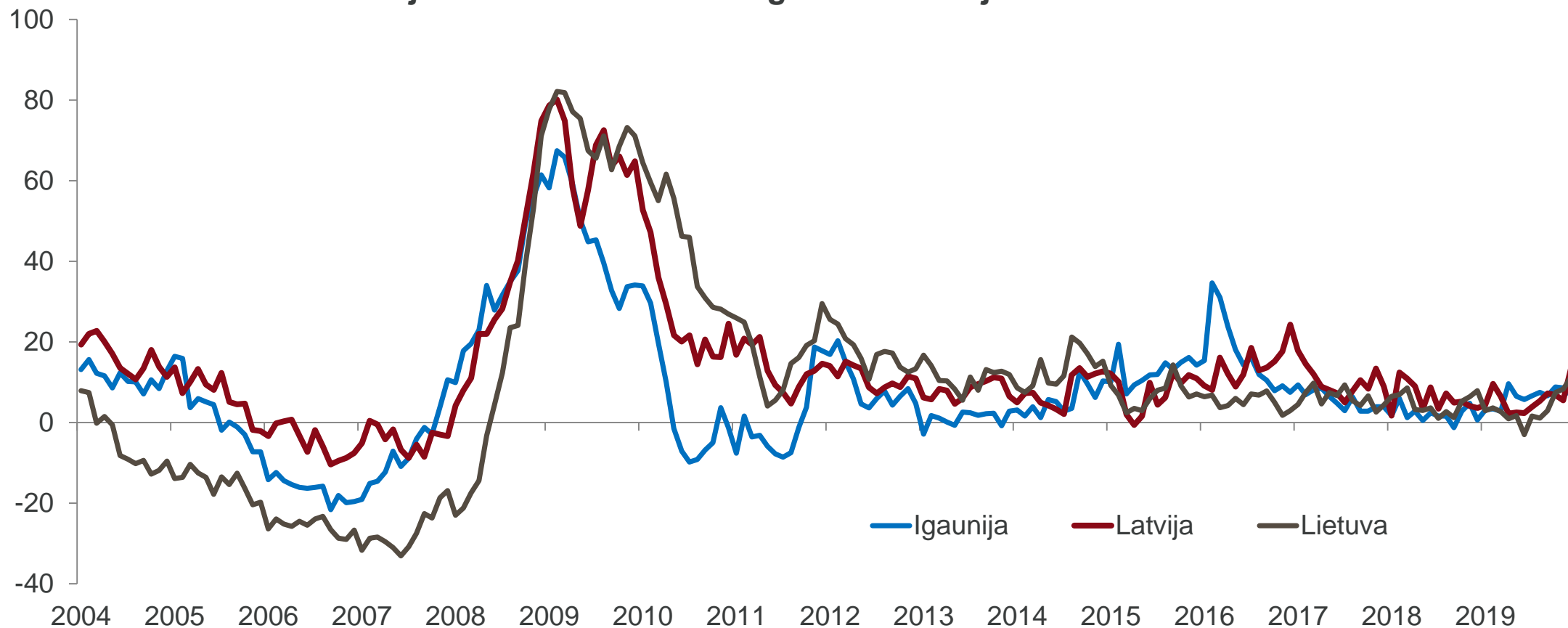
Vidējā mēneša darba alga pirms nodokļiem,
% pret iepriekšējo gadu

Darba tirgus

Mājsaimniecību bezdarba gaidas ir nedaudz pieaugušas, bet kopumā saglabājas zemā līmenī

Mājsaimniecību bezdarba gaidas tuvākajos 12 mēnešos

Secinājumi

Apsteidzošie indikatori signalizē tālāku izaugsmes tempu vājināšanos, bet bažām par krīzi nav pamata

- ❑ **Pasaulē turpinās mērens ciklisks izaugsmes tempu samazinājums, taču bažas par recesiju pagaidām nav piepildījušās.** Īstermiņa indikatori norāda uz situācijas stabilizēšanos.
- ❑ **Baltijas uzņēmēju noskaņojums ir pasliktinājies, eksporta sektoru negatīvi ietekmē vājāks ārējais pieprasījums un ekonomikas izaugsme, visticamāk, kļūs lēnāka.** Īstermiņa makroekonomiskie rādītāji šobrīd ir labāki nekā 2016. gadā.
- ❑ **Baltijas valstīs šobrīd nav vērojamas būtiskas makroekonomiskās nesabalansētības un bažām par krīzi nav pamata.** Ārējā tirdzniecība ir sabalansēta, kreditēšana tiek īstenot ar vietējiem depozītiem un nekustamo īpašumu cenas pret algām ir ievērojami zemākas kā pirmskrīzes periodā.
- ❑ **Latvijas ekonomikas izaugsmi 2019. gadā ietekmēja vairāki vienreizēji faktori.** Piemēram, tranzīta kravu samazinājums, laika apstākļu negatīvā ietekme uz enerģētikas sektoru, straujš koksnes cenu kritums, Igaunijas akcīzes nodokļu izmaiņas un ierobežojoša fiskāla politika.
- ❑ **Ekonomikas izaugsmi Baltijā 2020. gadā turpinās balstīt IT un biznesa pakalpojumu, kā arī iekšējā patēriņa nozares.** Tikmēr rūpniecības attīstību kavēs ārējie faktori, savukārt būvniecībā lēnāka aktivitāte būs saistīta ar ES fondu finansējuma cikla svārstībām.
- ❑ **Vidējā termiņā demogrāfiskā situācija un straujais darba algu kāpums saglabājas kā lielākais risks Baltijas reģiona ekonomikas attīstībai.**

Paldies par uzmanību!

AS "Citadele banka"
Republikas laukums 2A
Rīga, Latvija

**Vairāk
iespēju**

**≡
Citadele**